

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO DLA
PROGRAMU USUWANIA WYROBÓW
ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU
GMINY DOBCZYCE
NA LATA 2013-2032**

**Dokument współfinansowany w ramach realizacji zadania wynikającego
z „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”**

Spis treści:

1. Wstęp	4
1.1. Podstawy prawne opracowania prognozy.....	4
1.2. Cel prognozy.....	4
1.3. Zakres prognozy.....	5
1.4. Metodologia wykonania prognozy.....	6
2. Główne założenia projektu programu usuwania azbestu	7
2.1. Cele.....	7
2.2. Założenia alternatywne.....	7
2.3. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.....	8
3. Dokumenty nadrzędne i wytyczone przez nie cele	8
3.1. „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.....	8
4. Charakterystyka Gminy Dobczyce	11
4.1. Położenie Gminy Dobczyce.....	11
4.2. Demografia.....	12
5. Stań środowiska przyrodniczego	12
5.1. Powietrze atmosferyczne.....	12
5.2. Warunki hydrologiczne.....	13
5.3. Gleby.....	13
5.4. Warunki klimatyczne.....	14
5.5. Warunki przyrodnicze – formy ochrony przyrody.....	15
6. Zaniechanie realizacji Programu usuwania azbestu	15
7. Oddziaływanie realizacji PUA na środowisko	16
8. Zapobieganie i ograniczanie ujemnych oddziaływań na środowisko.	16
9. Oddziaływania transgraniczne związane z realizacją PUA	18
10. Ocena sposobu transportu materiałów zawierających azbest na terenie Gminy Dobczyce	18
11. Ocena dotychczasowej realizacji Programu usuwania wyrobów azbestowych	20
12. Ocena edukacji ekologicznej w ramach PUA	20
13. Monitoring realizacji Programu	20
14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	21
15. Podsumowanie	23
Załącznik nr 1	24
Analiza i ocena oddziaływania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” Na poszczególne elementy środowiska.....	24

Spis tabel:

Tabela 1. Analiza zgodności założeń „Programu usuwania materiałów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” z ustaleniami określonymi w „Programie Oczyszczenia Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”	9
Tabela 2. Demografia na terenie Gminy Dobczyce (stan na dzień 31.12.2012r.).....	12
Tabela 3. Wynikowe klasy strefy małopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2011 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.	12
Tabela 4. Wynikowe klasy strefy małopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2011 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.	13
Tabela 5. Użytkowanie gruntów w Gminie Dobczyce.....	14
Tabela 6. Charakterystyka klimatyczna terenu Gminy Dobczyce.....	15
Tabela 7. Wykaz pomników przyrody występujących na terenie Gminy Dobczyce.	15

Spis rysunków:

Rysunek 1. Położenie Gminy Dobczyce na tle Powiatu Myślenickiego.....	11
Rysunek 2. Schemat procedury dotyczącej przygotowania i transportu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest	19

1. Wstęp

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227 z późn. zm.) „przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty (...) polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, ustalające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (...)” a także w przypadku wprowadzania zmian do przyjętych dokumentów (art. 50).

W celu przeprowadzenia strategicznej prognozy oddziaływania na środowisko „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032”, organ administracji publicznej – Burmistrza Gminy i Miasta Dobczyce, na podstawie zapisu art. 51 ust. 1 w/w ustawy, został zobowiązany do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu.

1.1. Podstawy prawne opracowania prognozy.

Podstawę formalno-prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” stanowi

- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227 z późn. zm.).

Zakres prognozy został uzgodniony zgodnie z art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227, z późn. zm.) przez Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Krakowie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie.

1.2. Cel prognozy

Celem niniejszej prognozy jest ustalenie czy zapisy zawarte w projekcie „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” nie będą naruszać zasad prawidłowego działania środowiska naturalnego oraz czy zapisy stawiają zasady ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju na równi z innymi celami gminy. Zadaniem prognozy oddziaływania na środowisko jest także ułatwienie identyfikacji możliwych do przewidzenia skutków środowiskowych oraz prawdopodobieństwa wystąpienia w przyszłości konfliktów oraz zagrożeń dla środowiska związanych z realizacją celów gminy.

Należy pamiętać, że „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” jest w swoich założeniach dokumentem ogólnym a niniejsza ocena może mieć jedynie charakter jakościowy.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym nakładają na Polskę, a w tym Gminę Dobczyce obowiązek usunięcia wyrobów zawierających azbest do 2032 roku. „Program usuwania wyrobów zawierających materiały azbestowe z terenu Gminy Dobczyce na lata 2012-2032” pozwoli na realizację tego obowiązku, przyczyni się do osiągnięcia celów ww. dokumentów jakim jest poprawa środowiska.

1.3. Zakres prognozy

Szczegółowe wymagania dotyczące zakresu prognozy określa ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227, z późn. zm.).

Prognoza Oddziaływania na Środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza ponadto określa i analizuje:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony środowiska, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,

- o zasoby naturalne,
- o zabytki,
- o dobra materialne,
- o z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

Prognoza przedstawia również:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

1.4. Metodologia wykonania prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” została sporządzona zgodnie z wymaganym zakresem w myśl art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227, z późn. zm.).

W opracowaniu wykorzystano następujące dokumenty:

- *Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*

W załączniku nr 1 przeprowadzono analizę i ocenę oddziaływania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” posługując się tabelą przedstawiającą następujące typy oddziaływania na środowisko:

- bezpośrednie,
- pośrednie,
- wtórne,
- pozytywne,
- negatywne,
- skumulowane,
- krótkoterminowe,
- długoterminowe,
- stałe,
- chwilowe,

na następujące elementy środowiska:

- różnorodność biologiczna,
- ludzie,
- rośliny,
- zwierzęta,
- powietrze woda,
- powierzchnia ziemi,

- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne.

2. Główne założenia projektu programu usuwania azbestu

„Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” został sporządzony w celu realizacji „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” na szczeblu gminnym.

2.1. Cele

Biorąc pod uwagę cele, wynikające z dokumentów wyższego rzędu oraz aktów normatywnych, w „Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” wyznaczono następujące cele.

- Cel główny: Usunięcie z terenu Gminy Dobczyce wszystkich wyrobów zawierających azbest zgodnie z wymogami ze szczególnym uwzględnieniem ochrony zdrowia mieszkańców oraz właściwe ich unieszkodliwienie.
- Cel długookresowy: stopniowe usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce oraz ich bezpieczne i prawidłowe unieszkodliwienie.
- Cel krótkookresowy: Wdrożenie „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032”.

2.2. Założenia alternatywne

Art. 51 ust. 2 pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. nr 199 poz. 1227, z późn. zm.) nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Rozwiązaniem alternatywnym do opracowania *Programu* (...) jest brak podejmowania działań mających na celu identyfikację, usuwanie i utylizację wyrobów zawierających azbest. Działania te jednak są konieczne z uwagi na konieczność ochrony zdrowia ludzi i jakości środowiska oraz obowiązujące przepisy prawa.

2.3. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Na terenie Gminy Dobczyce wciąż znajduje się ok. 553,20 Mg materiałów zawierających azbest. Wpływ azbestu na organizm człowieka związany jest bezpośrednio z wnikaniem włókien azbestowych do organizmu człowieka poprzez układ oddechowy. Włókna azbestu gromadzą się i zalegają w płucach. Występuje także w niewielkim stopniu wchłanianie azbestu przez skórę.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2005 roku w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U. Nr 201, poz. 1674) azbest widnieje jako substancja o udokumentowanym działaniu rakotwórczym kategorii 1, stanowiącym poważne zagrożenie zdrowia w następstwie narażenia na długotrwałe oddziaływanie na drogi oddechowe.

Problem dotyczący ochrony środowiska związany jest z przenikaniem włókien azbestowych do powietrza na terenie analizowanej gminy. W celu jego rozwiązania konieczna jest realizacja „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032”. Podjęcie działań opisanych w programie doprowadzi do usunięcia i unieszkodliwienia materiałów azbestowych, eliminując ich negatywny wpływ na środowisko.

3. Dokumenty nadrzędne i wytyczone przez nie cele

3.1. „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”

Główne cele Programu to:

- a) usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest;
- b) minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju;
- c) likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Cele Programu będą realizowane sukcesywnie aż do roku 2032, w którym zakładane jest oczyszczenie kraju z azbestu. Szacuje się, że na terenie kraju w 2008 r. znajdowało się ok. 14,5 mln ton wyrobów zawierających azbest (w latach 2003-2008 usunięto ok. 1 mln ton). Przyjmuje się, iż następujące ilości odpadów zawierających azbest zostaną wycofane z użytkowania w kolejnych latach:

- w latach 2013–2022 około 35% odpadów (5,1 mln ton),
- w latach 2023–2032 około 37% odpadów (5,4 mln ton).

Program tworzy nowe możliwości, m.in.:

- składowanie odpadów azbestowych na składowiskach podziemnych,
- wdrażanie nowych technologii umożliwiających unicestwienie włókien azbestu.
- pozostawianie w ziemi – w dopuszczonych prawem przypadkach – wyrobów azbestowych wycofanych z użytkowania.

Ponadto Program przewiduje:

- do 2012 r. przeprowadzenie pełnej i rzetelnej inwentaryzacji oraz ustalenie rozmieszczenia terytorialnego azbestu i wyrobów zawierających azbest,

- utworzenie i uruchomienie elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej do monitoringu usuwania wyrobów zawierających azbest,
- podjęcie prac legislacyjnych umożliwiających egzekwowanie obowiązków nałożonych na podmioty fizyczne i prawne oraz zasilanie danymi elektronicznego systemu monitorowania realizacji Programu,
- zwiększenie zaangażowania administracji samorządowej, szczególnie gmin.

Tabela 1. Analiza zgodności założeń „Programu usuwania materiałów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” z ustaleniami określonymi w „Programie Oczyszczenia Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”

Cele i założenia Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032	Cele i założenia Programu usuwania materiałów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032
Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest.	Program zakłada usunięcie wszystkich materiałów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce do 2032 roku.
Minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju.	Minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych, spowodowanych obecnością azbestu na terytorium gminy odbywać się ma poprzez usunięcie i unieszkodliwienie ww. materiałów zgodnie z zasadami określonymi w Programie.
Likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.	Likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko odbywać się ma poprzez usunięcie z terenu Gminy Dobczyce i unieszkodliwienie poza obrębem gminy wyrobów zawierających azbest.
Do 2012 r. przeprowadzenie pełnej i rzetelnej inwentaryzacji oraz ustalenie rozmieszczenia terytorialnego azbestu i wyrobów zawierających azbest, utworzenie i uruchomienie elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej do monitoringu usuwania wyrobów zawierających azbest.	W ramach tworzenia Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce przeprowadzono szczegółową inwentaryzację materiałów azbestowych, z uwzględnieniem numerów działek ewidencyjnych. Wyniki inwentaryzacji wprowadzone zostały do elektronicznej bazy danych – Wojewódzkiej Bazy Danych Azbestowych (www.bazaazbestowa.pl).
Utworzenie i uruchomienie elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej do monitoringu usuwania wyrobów zawierających azbest.	W ramach tworzenia Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce wyniki inwentaryzacji wprowadzone zostały do elektronicznej bazy danych – Wojewódzkiej Bazy Danych Azbestowych (www.bazaazbestowa.gov.pl). Umożliwia ona prowadzenie monitoringu postępów związanych z usuwaniem materiałów zawierających azbest.
Podjęcie prac legislacyjnych umożliwiających egzekwowanie obowiązków nałożonych na podmioty fizyczne i prawne oraz zasilanie danymi elektronicznego systemu monitorowania realizacji Programu.	Inwentaryzacja materiałów zawierających azbest pozwoli na weryfikację posesji pod względem posiadanych wyrobów zawierających materiały azbestowe. Inwentaryzacja określa adres posesji, imię i nazwisko właściciela, a także nr działki ewidencyjnej.

Cele i założenia Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032	Cele i założenia Programu usuwania materiałów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032
Zwiększenie zaangażowania administracji samorządowej, szczególnie gmin.	Poprzez realizację harmonogramu prac zawartego w Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce, zaangażowanie gminy będzie znaczne. Dzięki posiadanemu wykazowi posesji władze gminy będą mogły wzywać użytkowników materiałów zawierających azbest do corocznego przedkładania informacji o posiadanych wyrobach zawierających azbest.

Jak wynika z powyższych zapisów „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2012-2032” jest zgodny z wszystkimi celami i założeniami opisanymi w „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” i przyczyni w perspektywie wieloletniej do realizacji tych zamierzeń na terenie gminy.

4. Charakterystyka Gminy Dobczyce

4.1. Położenie Gminy Dobczyce

Gmina Dobczyce położona jest w dolinie rzeki Raby, około 30 km na południe od Krakowa, 15 km na południe od Wieliczki i 13 km na wschód od Myślenic. Graniczy z 6 gminami: od zachodu z gminami Myślenice i Siepraw, od południa z gminami Raciechowice i Wiśniowa, od wschodu z gminą Gdów a od północy z gminą Wieliczka. Miasto położone jest centralnie w stosunku do sołectw gminy. Posiada ono układ koncentryczny.

Powierzchnia gminy wynosi 6 664,5 ha, z której ponad 19% przypada na Miasto Dobczyce, pozostałą część stanowi 13 sołectw. Gmina Dobczyce położona jest na wysokości 255-300 m n.p.m., na pograniczu dwóch odrębnych krain geograficznych: Beskidów i Pogórza Wielickiego.

Rysunek 1. Położenie Gminy Dobczyce na tle Powiatu Myślenickiego.

źródło: www.osp.org.pl

4.2. Demografia

Gminę Dobczyce zamieszkuje 14998 osób (dane GUS na koniec 2012 r.), z czego 7443 to mężczyźni, 7555 to kobiety. Średnia gęstość zaludnienia dla gminy wynosi 226 os/km². W tabeli nr 1 podano szczegółowe dane na temat stanu ludności w gminie.

Tabela 2. Demografia na terenie Gminy Dobczyce (stan na dzień 31.12.2012r.).

	Jednostka miary	2012
STAN LUDNOŚCI I RUCH NATURALNY		
Ludność wg miejsca zameldowania/zamieszkania i płci		
ogółem		
faktyczne miejsce zamieszkania		
stan na 31 XII		
ogółem	osoba	14998
mężczyźni	osoba	7443
kobiety	osoba	7555
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem		
w wieku przedprodukcyjnym	%	22.0
w wieku produkcyjnym	%	65.2
w wieku poprodukcyjnym	%	12.8
Wskaźniki modułu gminnego		
ludność na 1 km ² (gęstość zaludnienia)	osoba	226
kobiety na 100 mężczyzn	osoba	102
małżeństwa na 1000 ludności	-	5.9
urodzenia żywe na 1000 ludności	-	12.8
zgoni na 1000 ludności	-	6.9
przyrost naturalny na 1000 ludności	-	5.9

Źródło: GUS – Bank danych lokalnych; www.stat.gov.pl/bdl

5. Stan środowiska przyrodniczego

5.1. Powietrze atmosferyczne

Zgodnie z „Oceną jakości powietrza w województwie małopolskim w roku 2012” Gmina Dobczyce znajduje się w strefie małopolskiej (PL 1203). W poniższej tabeli przedstawiono wynikowe klasy strefy małopolskiej, w której znajduje się Gmina Dobczyce, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzkiego oraz ochrony roślin. Wyniki odnoszą się do roku 2011.

Tabela 3. Wynikowe klasy strefy małopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2011 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	BaP	PM2,5
strefa małopolska	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C

Źródło: WIOŚ Kraków.

Tabela 4. Wynikowe klasy strefy małopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2011 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej		
	SO ₂	NO ₂	O ₃
strefa małopolska	A	A	A

Źródło: WIOŚ Kraków.

Wynik oceny strefy małopolskiej za rok 2011, w której położona jest Gmina Dobczyce, wskazuje, że dotrzymane są poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe substancji w powietrzu (klasa A) ustanowione ze względu na ochronę zdrowia dla następujących zanieczyszczeń:

- dwutlenku siarki,
- dwutlenku azotu,
- benzenu,
- ozonu,
- tlenku węgla,
- metali w pyle PM10,

Przekroczone natomiast zostały dopuszczalne poziomy dla:

- pyłu PM10,
- pyłu PM2,5
- penzo(a)pirenu.

Stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy małopolskiej, ze względu na ochronę roślin, nie zostały przekroczone.

Dla trzech zanieczyszczeń strefa małopolska otrzymała klasę C, dla której konieczne jest opracowanie programów ochrony powietrza. Należy jednak pamiętać, że strefa małopolska nie wykazuje jednolitości na całym swoim obszarze, pod względem zanieczyszczeń. Oznacza to, że w strefie są miejsca, które ze względu na poziom zanieczyszczeń wymagają podjęcia działań na rzecz poprawy jakości powietrza.

5.2. Warunki hydrologiczne

Gmina położona jest w zlewni rzeki Raby, w przeważającej części na obszarze zlewni bezpośredniej Jeziora Dobczyckiego będącego zbiornikiem wody pitnej dla Miasta Krakowa i okolic. Na obszarze wokół jeziora zostały wytyczone strefy sanitarne a użytkowanie w celach rekreacyjnych jest zabronione. Głównym dopływem Raby na terenie gminy jest prawobrzeżny dopływ – potok Krzyworzeka. Pozostałe potoki przepływające przez teren gminy to: Olszanica, Brzezówka, Burletka i Młynówka.

5.3. Gleby

Gleby występujące na terenie Gminy Dobczyce to przede wszystkim gleby płowe i brunatne, wytworzone z lessów oraz lessowatych utworów pyłowych. W południowej części gminy występują gleby bielcowe i brunatne, wytworzone ze zwietrzliny utworów fliszowych. W dolinach występują mady.

Podział użytkowania gruntów rolnych na terenie Gminy Dobczyce przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Użytkowanie gruntów w Gminie Dobczyce.

	Jednostka miary	stan na rok 2005
UŻYTKI ROLNE		
Powierzchnia użytków rolnych		
powierzchnia użytków rolnych		
Ogółem	ha	3242
grunty orne		
Ogółem	ha	2093
sady		
ogółem	ha	64
łąki		
ogółem	ha	921
pastwiska		
ogółem	ha	164
LASY		
Lasy i grunty leśne		
ogółem	ha	1544
POZOSTAŁE GRUNTY I NIEUŻYTKI		
Pozostałe grunty i nieużytki		
ogółem	ha	1877

źródło: GUS Kraków.

5.4. Warunki klimatyczne

Gmina Dobczyce zlokalizowana jest na karpackiej dzielnicy klimatycznej, w zasięgu piętra klimatycznego umiarkowanie ciepłego. Klimat występujący na terenie omawianej gminy określić można jako łagodny. Średnia roczna temperatura wynosi tu około 8 °C. Roczna suma opadów wynosi średnio ok. 700 mm, największa ilość opadów przypada w czerwcu i lipcu, natomiast najmniejsza w październiku i styczniu. Pokrywa śnieżna zalega przeważnie od stycznia do lutego, a jej grubość nie przekracza 30 cm. Na terenie gminy przeważają wiatry zachodnie i południowo-zachodnie, co jest ściśle związane z przebiegiem doliny Raby. Urozmaicona rzeźba terenu przyczynia się do zróżnicowania lokalnych warunków klimatycznych. Warunki bardzo korzystne i korzystne występują na terenach podgórskich, które wznoszą się co najmniej 40 m nad dnem dolin. Warunki niekorzystne występują na terenach, które położone są w zasięgu mezoklimatu den dolinnych, występują tam duże wahania temperatur oraz znaczna wilgotność powietrza. Szczegółowe dane dotyczące klimatu występującego na terenie Gminy Dobczyce przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Charakterystyka klimatyczna terenu Gminy Dobczyce.

Lp.	Parametr	Wartość
1	Średnia temperatura stycznia	od - 5 °C do + 10 °C
2	Średnia temperatura lipca	od + 18 °C do + 19 °C
3	Średnie opady w styczniu	od 40 mm do 60 mm
4	Średnie opady w lipcu	od 100 mm do 120 mm
5	Roczne średnie wahania temperatur	od - 20 °C do + 21 °C
6	Średnie roczne opady	od 700 do 900 mm

źródło: UGiM Dobczyce.

5.5. Warunki przyrodnicze – formy ochrony przyrody

Na obszarze gminy Dobczyce nie ma powierzchniowych form ochrony przyrody wymienionych w ustawie o ochronie przyrody. Na obszarze gminy znajdują się natomiast pomniki przyrody, szczegółowe dane na ich temat zawarte zostały w poniższej tabeli.

Tabela 7. Wykaz pomników przyrody występujących na terenie Gminy Dobczyce.

Lp.	Gatunek	Nr rejestru wojewódzkiego	Obwód [cm]	Wysokość [m]	Położenie
1.	Lipa drobnolistna „Marysieńka” Tilia cordata	Rozp. Woj. Krak. Nr 3 poz. 13 z 30.01.1997	480 cm, zasięg korony 8x7 m	16m	Wzgórze Zamkowe, przy starym kościele - Dobczyce
2.	Lipa drobnolistna Tilia cordata	Rozp. Woj. Krak. Nr 3 poz. 13 z 30.01.1997	420 cm, zasięg korony 7x18 m	22m	Wzgórze Zamkowe, koło kościoła - Dobczyce
3.	Lipa drobnolistna Tilia cordata	Rozp. Woj. Krak. Nr 3 poz. 13 z 30.01.1997	589 cm, zasięg korony 17x10 m	22m	ul. Marwin 40, Dobczyce
4.	Lipa drobnolistna Tilia cordata	Rozp. Woj. Krak. Nr 3 poz. 13 z 30.01.1997	638 cm, zasięg korony 10x17 m	24m	ul. Marwin 40, Dobczyce
5.	Dąb szypułkowy Quercus robur	Rozp. Woj. Krak. Nr 3 poz. 13 z 30.01.1997	478 cm, zasięg korony 16x16 m	13m	Kornatka, przy drodze do Dobczyc, dz. nr 235/1
6.	Dąb szypułkowy Quercus robur	Rozp. Woj. Krak. Nr 31 poz. 238 z 16.11.1998	377 cm,	26m	Kornatka, Leśnictwo oddz. 123b
7.	Dąb szypułkowy Quercus robur	Rozp. Woj. Krak. Nr 31 poz. 238 z 16.11.1998	350 cm,	25m	Kornatka, Leśnictwo oddz. 123b
8.	Głaz narzutowy	Rozp. Woj. Krak. Nr 31 poz. 238 z 16.11.1998	-	-	Zakład Uzdatniania Wody, Góra Jałowcowa w Dobzycach

6. Zaniechanie realizacji Programu usuwania azbestu

Działania zaplanowane do realizacji w ramach „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” mają z założenia na celu poprawę stanu środowiska naturalnego na terenie gminy i w efekcie wpływać pozytywnie na zdrowie człowieka.

Brak realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” prowadzi będzie do:

- pogorszenie się stanu zdrowia mieszkańców gminy,
- pogorszenia się stanu zdrowia innych organizmów żywych występujących na terenie gminy,
- braku wywiązania się z obowiązku usunięcia materiałów azbestowych z terenu gminy wyznaczonym przez dokumenty wyższego szczebla (tj. do 2032 roku).

W przypadku nie wdrożenia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” można spodziewać się pogłębienia negatywnych trendów i wzrostu zanieczyszczenia środowiska naturalnego, a także pogorszenie się stanu zdrowia ludzi oraz innych organizmów żywych występujących na terenie gminy.

7. Oddziaływanie realizacji PUA na środowisko

Przedsięwzięcia realizowane na terenie Gminy Dobczyce w ramach „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Wszystkie zadania mają na celu usunięcie i utylizację wyrobów zawierających azbest z obszaru gminy. Szczegółowa analiza i ocena wpływu powyższego programu na poszczególne elementy środowiska została przedstawiona w załączniku nr 1 do niniejszego opracowania.

8. Zapobieganie i ograniczanie ujemnych oddziaływań na środowisko.

Wszystkie przedsięwzięcia zawarte w „Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032”, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko związane są z procesem demontażu azbestu i wyrobów zawierających azbest oraz ich utylizacją.

Prace demontażowe wyrobów azbestowych mogą stanowić zagrożenie dla występujących w okolicy organizmów żywych, w tym zwierząt. Ważną sprawą jest przygotowanie miejsca tymczasowego magazynowania odpadów niebezpiecznych na placu budowy, jeszcze przed transportem na składowisko. Teren prac powinien być wydzielony i zabezpieczony przed dostępem osób niepowołanych. Przy pracach elewacyjnych powinny być stosowane odpowiednie kurtyny zasłaniające fasadę obiektu, do podłoża, a teren wokół, objęty kurtyną, powinien być wyłożony folią, dla łatwego oczyszczania po każdej zmianie roboczej. Ponadto aby chronić organizmy żywe, w tym zwierzęta i ludzi, należy zastosować kilka ogólnych zasad:

- nawilżania wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem i utrzymywanie w stanie wilgotnym przez cały czas pracy,

- demontażu całych wyrobów (płyt, rur, kształtek itp.) bez jakiegokolwiek uszkodzenia, tam gdzie jest to technicznie możliwe,
- odspajania wyrobów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych narzędzi mechanicznych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze,
- prowadzenia kontrolnego monitoringu powietrza, w przypadku występowania przekroczeń dopuszczalnych stężeń pyłu azbestu w miejscu pracy, w tym również z wyrobami zawierającymi krokydolit,
- składowania na tej samej zmianie roboczej, usuniętych odpadów zawierających azbest, po ich szczelnym opakowaniu – na miejscu tymczasowego magazynowania odpadów,
- codziennego starannego oczyszczanie strefy prac i terenu wokół, dróg wewnętrznych oraz maszyn i urządzeń – z wykorzystaniem podciśnieniowego sprzętu odkurzającego, zaopatrzonego w filtry HEPA lub na mokro. Niedopuszczalne jest ręczne zamiatanie na sucho, jak również czyszczenie pomieszczeń i narzędzi pracy przy użyciu sprężonego powietrza.
- Przed przystąpieniem do prac właściciel bądź zarządca obiektu zobowiązany jest sprawdzić czy w miejscu planowanych prac nie gniazdują ptaki (np. jaskółki czy jerzyki) bądź nietoperze. W przypadku stwierdzenia obecności w obiekcie gatunków chronionych ptaków prace należy prowadzić poza okresem lęgowym a w przypadku nietoperzy poza okresem lęgu i odchowania. Po przeprowadzeniu prac należy w miarę możliwości zachować możliwość gniazdowania i schronienia obecnych w obiekcie gatunków zwierząt. W przypadku braku możliwości zapewnienia schronienia zwierzętom w ich pierwotnym miejscu bytowania, należy zapewnić schronienie zastępcze (budki, boksy itp.).
- W stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową, konieczne może być uzyskanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów określonych Art. 52 Ustawy o Ochronie Przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r. w trybie art. ww. Ustawy tj. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska bądź Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska mogą zezwolić na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków objętych ochroną ścisłą bądź objętych ochroną częściową w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla dziko występujących populacji chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów.

Zastosowanie powyższych metod podczas prac mających na celu usunięcie wyrobów zawierających azbest pozwoli na zminimalizowanie ich negatywnego wpływu na zwierzęta i ludzi mieszkających w okolicy miejsca przeprowadzania prac.

Do utylizacji odpadów zawierających azbest zaleca się także wykorzystywanie najnowszych i najbardziej skutecznych metod.

9. Oddziaływania transgraniczne związane z realizacją PUA

Realizacja „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” z racji lokalizacji Gminy Dobczyce nie będzie wykazywała na środowisko wpływu o charakterze transgranicznym.

10. Ocena sposobu transportu materiałów zawierających azbest na terenie Gminy Dobczyce

Obowiązek właściwego przygotowania do transportu odpadów zawierających azbest spoczywa na wytwórcy odpadów. Zgodnie z ustawą o odpadach transport odpadów wytworzonych przez ich wytwórcę nie wymaga uzyskania pozwolenia na prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadów. Posiadacz odpadów, który prowadzi działalność w zakresie zbierania lub transportu odpadów jest obowiązany uzyskać zezwolenie na prowadzenie działalności, które wydawane jest przez starostę właściwego ze względu na miejsce siedziby i zamieszkania posiadacza odpadów. Zlecający usługę transportu odpadów jest zobowiązany do wskazania prowadzącemu taką działalność miejsca odbioru odpadów oraz posiadacza odpadów, do którego należy dostarczyć te odpady.

Do przedsiębiorcy prowadzącego działalność wyłącznie w zakresie ich transportu na składowisko należy:

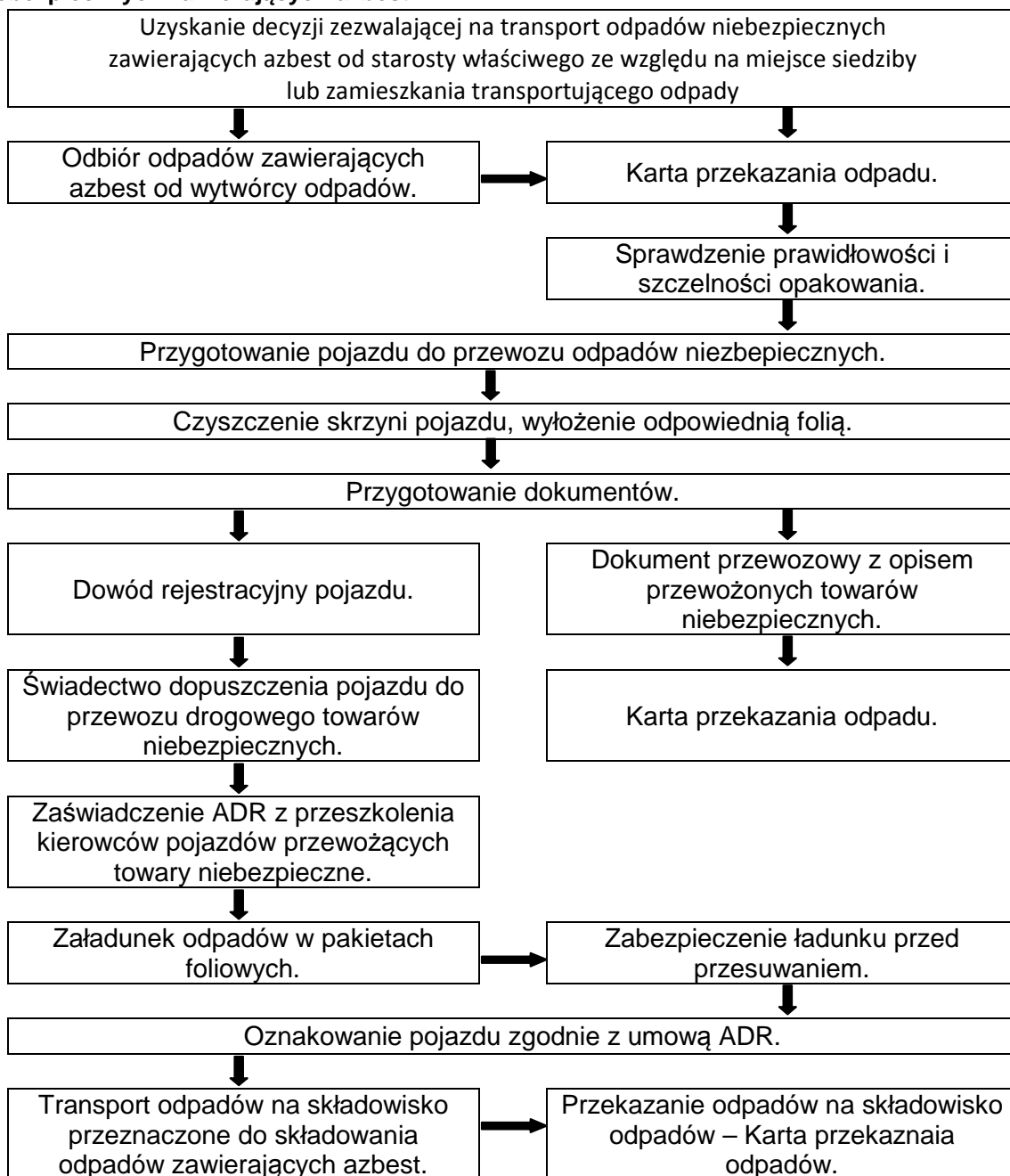
- Posiadanie karty przekazania odpadu z potwierdzeniem przejęcia odpadu.
- Posiadanie dokumentu przewozowego z opisem odpadów niebezpiecznych.
- Posiadanie świadectwa dopuszczenia pojazdu do przewozu odpadów niebezpiecznych.
- Posiadanie przez kierowcę pojazdu zaświadczenia ADR o ukończeniu kursu dla kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne.
- Utrzymanie porządku skrzyni ładunkowej pojazdu.
- Sprawdzenie umocowania przesyłki z odpadami w pojeździe.
- Sprawdzenie stanu opakowań i ich oznakowania odpowiednim znakiem (rys. 5).

Należy zaznaczyć, iż przekazanie odpadów zawierających azbest przez wytwórcę odpadów innemu posiadaczowi odpadów niebezpiecznych w celu dalszego transportu powinno odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Prowadzący działalność w zakresie transportu odpadów niebezpiecznych zobowiązany jest na wspomnianej karcie do poświadczenia wykonania usługi transportowej. Wykorzystując kartę przekazania odpadów prowadzący działalność w zakresie transportu odpadów prowadzi także ilościową i jakościową ewidencję odpadów.

Odpady zawierające azbest transportowane są na składowisko odpadów niebezpiecznych. Następuje tam przekazanie odpadów posiadaczowi odpadów, czyli zarządcy składowiska i potwierdzenie tej operacji na karcie przekazania odpadu.

Poniższy schemat przedstawia procedurę dotyczącą przygotowania i transportu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, która wdrażana będzie na terenie Gminy Dobczyce:

Rysunek 2. Schemat procedury dotyczącej przygotowania i transportu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest

źródło: www.mg.gov.pl

Transport materiałów zawierających azbest odbywać się będzie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Wdrażany system ocenia się jako prawidłowy i korzystny dla środowiska.

11. Ocena dotychczasowej realizacji Programu usuwania wyrobów azbestowych

Na terenie Gminy Dobczyce nie realizowano dotychczas Programu usuwania wyrobów zawierających azbest. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032 jest pierwszym tego typu dokumentem.

12. Ocena edukacji ekologicznej w ramach PUA

Edukacja ekologiczna dotycząca materiałów zawierających azbest rozpoczęta została już na etapie inwentaryzacji materiałów azbestowych. Użytkownicy wyrobów zawierających azbest informowani byli przez pracowników firmy Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja o zagrożeniach związanych z ww. materiałami oraz o sposobie ich usuwania, transportu i unieszkodliwiania. Pracownicy udzielali odpowiedzi na trapiące mieszkańców pytania i trafiali bezpośrednio do osób zainteresowanych i zagrożonych negatywnym oddziaływaniem azbestu.

Przekazywane informacje zawarte zostały także w samym dokumencie, który to będzie ogólnodostępny dla wszystkich mieszkańców Gminy Dobczyce i nie tylko. W ramach realizacji Programu planuje się akcje edukacyjne poprzez lokalne media, poprzez ulotki informacyjne oraz w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie Gminy Dobczyce. Zakłada się, iż na poziomie gminnym, edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie materiałów zawierających azbest będzie wystarczająca.

13. Monitoring realizacji Programu

Monitoring realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” pozwoli na bieżącą analizę, a także kontrolę zgodności założeń Programu z rzeczywistymi działaniami, które podejmowane będą przez właścicieli obiektów.

W celu umożliwienia prowadzenia monitoringu realizacji Programu, wyznaczono wskaźniki, służące do oceny wdrażania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032”. Wskaźniki te zestawione zostały poniżej.

Wyznaczone wskaźniki służące do oceny wdrażania Programu:

- 1) Ilość wyrobów zawierających azbest na 1 km² powierzchni Gminy Dobczyce [Mg/km²].
- 2) Ilość unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych zawierających azbest [Mg/rok].
- 3) Nakłady finansowe poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest [zł].
- 4) Powierzchnia wyrobów zawierających azbest [m²].
- 5) Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej przed realizacją Programu.
- 6) Ilość obiektów z wyrobami zawierającymi azbest.

Na podstawie bazy danych o lokalizacji oraz powierzchni pokryć dachowych wykonanych z płyt azbestowo-cementowych oraz proponowanych powyżej wskaźników oceny wdrażania

Programu, możliwe będzie monitorowanie „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032”.

W celu określenia wpływu działań zawartych w analizowanym projekcie na środowisko należy określić:

- ilość posesji, na których usunięto materiały zawierające azbest;
- czy środowisko na terenie gminy uległo poprawie;
- czy wzrósł komfort życia mieszkańców;
- czy ograniczone zostało negatywne oddziaływanie azbestu na środowisko i mieszkańców gminy.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227, z późn. zm.) „przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty (...) polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, ustalające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (...)” a także w przypadku wprowadzania zmian do przyjętych dokumentów (art. 50).

Szczegółowe wymagania dotyczące zakresu prognozy określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz 1227, z późn. zm.).

Zakres opracowania prognozy został uzgodniony zgodnie z art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227, z późn. zm.) przez Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny w Krakowie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie.

Głównym celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a względy ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są rozważane na równi z innymi celami i priorytetami. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

W załączniku nr 1 przeprowadzono analizę i ocenę oddziaływania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” na środowisko. Posługując się tabelą przedstawiono następujące typy oddziaływania na środowisko:

- bezpośrednio,

- pośrednie,
- wtórne,
- pozytywne,
- negatywne,
- skumulowane,
- krótkoterminowe,
- długoterminowe,
- stałe,
- chwilowe,

na następujące elementy środowiska:

- różnorodność biologiczna,
- ludzie,
- rośliny,
- zwierzęta,
- powietrze woda,
- powierzchnia ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne.

Do przedsięwzięć, realizowanych na terenie Gminy Dobczyce w ramach „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032”, które potencjalnie mogą znacząco oddziaływać na środowisko należą: prace demontażowe azbestu.

Alternatywą do wdrożenia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” jest brak realizacji Programu. Przy czym zaniechanie realizacji ww. Programu przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska na terenie gminy.

15. Podsumowanie

Analizując negatywne i pozytywne skutki realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” (szczegółowo przedstawione w załączniku nr 1), można stwierdzić, iż pomimo chwilowych, negatywnych oddziaływań na środowisko, należy przystąpić do realizacji „Programu (...)”, gdyż planowane inwestycje przyczynią się m.in. do:

- poprawy jakości środowiska,
- poprawy zdrowia życia ludzi,
- poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- poprawy jakości gleb,
- poprawy jakości powietrza atmosferycznego,
- spełnienia wymogów określonych w dokumentach wyższego rzędu, w tym *Polityki Ekologicznej Państwa*,
- poprawy komfortu życia mieszkańców Gminy Dobczyce,
- ograniczenia niekontrolowanego przedostawania się odpadów (w tym odpadów niebezpiecznych) do środowiska,
- wzrostu i utrzymania na wysokim poziomie bioróżnorodności.

Ceną, którą będzie trzeba zapłacić za ww. korzyści są chwilowe negatywne oddziaływania związane demontażem materiałów azbestowych (szczegółowa analiza, załącznik nr 1). Należy jednak pamiętać, iż cenę tą można obniżyć poprzez działania zaproponowane w rozdziale nr 7 „Zapobieganie i ograniczenie ujemnych oddziaływań na środowisko” niniejszej Prognozy.

Załącznik nr 1

Analiza i ocena oddziaływania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dobczyce na lata 2013-2032” Na poszczególne elementy środowiska.

Cel Programu: Usunięcie z terenu Gminy Dobczyce wszystkich wyrobów zawierających azbest zgodnie z wymogami ze szczególnym uwzględnieniem ochrony zdrowia mieszkańców oraz właściwe ich unieszkodliwienie.

Elementy środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko									
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Pozytywne	Negatywne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
Różnorodność Biologiczna	- Zwierzęta występujące na terenie Gminy nie będą miały kontaktu z materiałami zawierającymi azbest, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie występowało.	- Zwierzęta występujące na terenie Gminy nie będą miały kontaktu z materiałami zawierającymi azbest, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie występowało.	- Zwierzęta występujące na terenie Gminy nie będą miały kontaktu z materiałami zawierającymi azbest, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie występowało.	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do powietrza, co poprawi ogólną jakość wszystkich elementów środowiska na terenie Gminy (także zwierząt).	- Zwierzęta występujące na terenie Gminy nie będą miały kontaktu z materiałami zawierającymi azbest, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie występowało.	- Zwierzęta występujące na terenie Gminy nie będą miały kontaktu z materiałami zawierającymi azbest, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie występowało.	- Zwierzęta występujące na terenie Gminy nie będą miały kontaktu z materiałami zawierającymi azbest, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie występowało.	- Zwierzęta występujące na terenie Gminy nie będą miały kontaktu z materiałami zawierającymi azbest, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie występowało.	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do powietrza, co poprawi ogólną jakość wszystkich elementów środowiska na terenie Gminy (także zwierząt).	- Zwierzęta występujące na terenie Gminy nie będą miały kontaktu z materiałami zawierającymi azbest, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie występowało.
Ludzie	-Wpływ związany z demontażem i utylizacją azbestu spowoduje chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu, lokalne utrudnienia w życiu	-Pył azbestowy wydzielany podczas demontażu i utylizacji wyrobów azbestowych może być przyczyną chorób układu oddechowego	-Usunięcie wyrobów azbestowych zmniejszy prawdopodobieństwo wystąpienia poważnych schorzeń płuc u ludności gminy	-Usunięcie wyrobów azbestowych zmniejszy prawdopodobieństwo wystąpienia poważnych schorzeń płuc u ludności gminy	-Wpływ związany z demontażem i utylizacją azbestu spowoduje chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu, lokalne utrudnienia w życiu	brak oddziaływań	-Wpływ związany z demontażem i utylizacją azbestu spowoduje chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu, lokalne utrudnienia w życiu codziennym	-Usunięcie wyrobów azbestowych zmniejszy wystąpienia poważnych schorzeń płuc u ludności gminy	- Wylimitowanie azbestu jako przyczyny wielu poważnych chorób płucnych	-Wpływ związany z demontażem i utylizacją azbestu spowoduje chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu, lokalne utrudnienia w życiu

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu usuwania wyrobów zawierających azbest

Elementy środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko									
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Pozytywne	Negatywne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
	<p>codziennym</p> <p>-Pył azbestowy wydzielany podczas usuwania wyrobów azbestowych stanowi zagrożenie dla dróg oddechowych człowieka</p> <p>-Szczególnie narażeni na negatywne oddziaływanie materiałów zawierających azbest są pracownicy firm zajmujących się usuwaniem, transportem i utylizacją materiałów azbestowych. Koniecznym jest, aby osoby te były dobrze przeszkolone, posiadały odpowiedni ubiór ochronny i sprzęt adekwatny do wykonywanej pracy.</p>				<p>codziennym</p> <p>-Pył azbestowy wydzielany podczas demontażu i utylizacji wyrobów azbestowych może być przyczyną chorób układu oddechowego</p> <p>-Szczególnie narażeni na negatywne oddziaływanie materiałów zawierających azbest są pracownicy firm zajmujących się usuwaniem, transportem i utylizacją materiałów azbestowych. Koniecznym jest, aby osoby te były dobrze przeszkolone, posiadały odpowiedni ubiór ochronny i sprzęt adekwatny do wykonywanej pracy.</p>		<p>-Pył azbestowy wydzielany podczas usuwania wyrobów azbestowych stanowi zagrożenie dla dróg oddechowych człowieka</p> <p>-Szczególnie narażeni na negatywne oddziaływanie materiałów zawierających azbest są pracownicy firm zajmujących się usuwaniem, transportem i utylizacją materiałów azbestowych. Koniecznym jest, aby osoby te były dobrze przeszkolone, posiadały odpowiedni ubiór ochronny i sprzęt adekwatny do wykonywanej pracy.</p>			<p>codziennym</p> <p>-Pył azbestowy wydzielany podczas usuwania wyrobów azbestowych stanowi zagrożenie dla dróg oddechowych człowieka</p> <p>-Szczególnie narażeni na negatywne oddziaływanie materiałów zawierających azbest są pracownicy firm zajmujących się usuwaniem, transportem i utylizacją materiałów azbestowych. Koniecznym jest, aby osoby te były dobrze przeszkolone, posiadały odpowiedni ubiór ochronny i sprzęt adekwatny do wykonywanej pracy.</p>
Rośliny	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do powietrza, co poprawi ogólną	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych,	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu usuwania wyrobów zawierających azbest

Elementy środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko									
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Pozytywne	Negatywne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
	miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Rośliny występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego nie będą one negatywnie wpływać na rośliny występujące na terenie Gminy.	będzie ich unieszkodliwianie. Rośliny występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego nie będą one negatywnie wpływać na rośliny występujące na terenie Gminy.	miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Rośliny występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego nie będą one negatywnie wpływać na rośliny występujące na terenie Gminy.	jakość wszystkich elementów środowiska na terenie Gminy (także roślin).	miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Rośliny występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego nie będą one negatywnie wpływać na rośliny występujące na terenie Gminy.	szczelnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Rośliny występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego nie będą one negatywnie wpływać na rośliny występujące na terenie Gminy.	będzie ich unieszkodliwianie. Rośliny występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego nie będą one negatywnie wpływać na rośliny występujące na terenie Gminy.	będzie ich unieszkodliwianie. Rośliny występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego nie będą one negatywnie wpływać na rośliny występujące na terenie Gminy.	powietrza, co poprawi ogólną jakość wszystkich elementów środowiska na terenie Gminy (także roślin).	miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Rośliny występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego nie będą one negatywnie wpływać na rośliny występujące na terenie Gminy.
Zwierzęta, gatunki chronione	-Wpływ związany z demontażem i utylizacją azbestu spowoduje chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu. -Pył azbestowy wydzielany podczas usuwania wyrobów azbestowych stanowi zagrożenie dla dróg oddechowych zwierząt.	- Prace wykonywane podczas demontażu wyrobów azbestowych oraz ich utylizacji mogą pośrednio wpłynąć na stan zdrowia zwierząt posiadających siedliska wokół miejsca demontażu wyrobów azbestowych	- Usunięcie wyrobów azbestowych oraz ich utylizacja wyeliminuje negatywny wpływ pyłów azbestowych na stan zdrowotny zwierząt (drogi oddechowe)	- Usunięcie wyrobów azbestowych oraz ich utylizacja wyeliminuje negatywny wpływ pyłów azbestowych na stan zdrowotny zwierząt (drogi oddechowe)	- Wpływ związany z demontażem i utylizacją azbestu spowoduje chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu. -Pył azbestowy wydzielany podczas usuwania wyrobów azbestowych stanowi zagrożenie dla dróg oddechowych zwierząt.	brak oddziaływań	- Wpływ związany z demontażem i utylizacją azbestu spowoduje chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu. -Pył azbestowy wydzielany podczas usuwania wyrobów azbestowych stanowi zagrożenie dla dróg oddechowych zwierząt.	- Usunięcie wyrobów azbestowych oraz ich utylizacja wyeliminuje negatywny wpływ pyłów azbestowych na stan zdrowotny zwierząt (drogi oddechowe)	- Zmniejszenie ryzyka chorób dróg oddechowych powodowanych pyłem azbestowym.	-Wpływ związany z demontażem i utylizacją azbestu spowoduje chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu. -Pył azbestowy wydzielany podczas usuwania wyrobów azbestowych stanowi zagrożenie dla dróg oddechowych zwierząt.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu usuwania wyrobów zawierających azbest

Elementy środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko									
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Pozytywne	Negatywne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
Powietrze	- Wydzielanie pyłów azbestowych do powietrza podczas prac demontażowych	Brak oddziaływań	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do powietrza w wyniku oddziaływania czynników niszczących na elementy azbestowe, co ostatecznie poprawi jakość powietrza	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do powietrza, co poprawi jego jakość.	- Wydzielanie pyłów azbestowych do powietrza podczas prac demontażowych	Brak oddziaływań	- Wydzielanie pyłów azbestowych do powietrza podczas prac demontażowych	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do powietrza, co poprawi jego jakość	- Wyeliminowanie źródeł pyłów azbestowych i poprawa jakości powietrza	- Wydzielanie pyłów azbestowych do powietrza podczas prac demontażowych
Woda	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Wody powierzchniowe i podziemne występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie miało	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Wody powierzchniowe i podziemne występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie miało miejsca.	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Wody powierzchniowe i podziemne występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie miało	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do powietrza, co poprawi ogólną jakość wszystkich elementów środowiska na terenie Gminy (także wód powierzchniowych i podziemnych).	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Wody powierzchniowe i podziemne występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie miało	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Wody powierzchniowe i podziemne występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Wody powierzchniowe i podziemne występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie miało miejsca.	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Wody powierzchniowe i podziemne występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie miało miejsca.	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do powietrza, co poprawi ogólną jakość wszystkich elementów środowiska na terenie Gminy (także wód powierzchniowych i podziemnych).	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Wody powierzchniowe i podziemne występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie miało

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu usuwania wyrobów zawierających azbest

Elementy środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko									
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Pozytywne	Negatywne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
	miejsca.		miejsca.		miejsca.	negatywne oddziaływanie nie będzie miało miejsca.				miejsca.
Powierzchnia ziemi, gleby	Brak oddziaływań	-Zmiany w wierzchniej warstwie ziemi mogą wystąpić jeżeli wyroby azbestowe będą składowane w podziemnych składowiskach substancji niebezpiecznych a nie utylizowane jedną z nowoczesnych metod, np. MTT (Microwave Thermal Treatment)	Brak oddziaływań	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do powietrza, co poprawi ogólną jakość wszystkich elementów środowiska na terenie Gminy (także powierzchni ziemi)	-Zmiany w wierzchniej warstwie ziemi mogą wystąpić jeżeli wyroby azbestowe będą składowane w podziemnych składowiskach substancji niebezpiecznych a nie utylizowane jedną z nowoczesnych metod, np. MTT (Microwave Thermal Treatment)	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	-Zmiany w wierzchniej warstwie ziemi mogą wystąpić jeżeli wyroby azbestowe będą składowane w podziemnych składowiskach substancji niebezpiecznych a nie utylizowane jedną z nowoczesnych metod, np. MTT (Microwave Thermal Treatment)	-Zmiany w wierzchniej warstwie ziemi mogą wystąpić jeżeli wyroby azbestowe będą składowane w podziemnych składowiskach substancji niebezpiecznych a nie utylizowane jedną z nowoczesnych metod, np. MTT (Microwave Thermal Treatment)	Brak oddziaływań
Krajobraz	-Negatywny wpływ na krajobraz związany z ewentualnym składowaniem wyrobów azbestowych -Negatywny wpływ na krajobraz związany z pracami demontażowymi wyrobów azbestowych	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	-Negatywny wpływ na krajobraz związany z ewentualnym składowaniem wyrobów azbestowych -Negatywny wpływ na krajobraz związany z pracami demontażowymi wyrobów azbestowych	Brak oddziaływań	-Negatywny wpływ na krajobraz związany z ewentualnym składowaniem wyrobów azbestowych -Negatywny wpływ na krajobraz związany z pracami demontażowymi wyrobów azbestowych	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	-Negatywny wpływ na krajobraz związany z ewentualnym składowaniem wyrobów azbestowych -Negatywny wpływ na krajobraz związany z pracami demontażowymi wyrobów azbestowych
Klimat	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań
Zasoby	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań

Elementy środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko									
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Pozytywne	Negatywne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
naturalne										
Zabytki	-Negatywny wpływ na zabytki w przypadku wykonywania prac demontażowych w pobliżu lub na obiektach zabytkowych	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	-Negatywny wpływ na zabytki w przypadku wykonywania prac demontażowych w pobliżu lub na obiektach zabytkowych	Brak oddziaływań	-Negatywny wpływ na zabytki w przypadku wykonywania prac demontażowych w pobliżu lub na obiektach zabytkowych	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	-Negatywny wpływ na zabytki w przypadku wykonywania prac demontażowych w pobliżu lub na obiektach zabytkowych

Należy pamiętać, iż na terenie Gminy Dobczyce odpady zawierające azbest będą usuwane z pokryć dachowych i elewacji, następnie pakowane i transportowane poza obręb gminy. Na terenie Gminy Dobczyce nie występuje składowisko odpadów zawierających azbest, a odpady będą deponowane poza obrębem gminy.

Podczas sporządzania niniejszej Prognozy uwzględniono informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.